

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob sarkih, četrtkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdanje stane: za eno mesec . . . 2.50, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 7.50, za pol leta . . . 12.50, za vse leto . . . 25.00. Na naročbe brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 avr., izven Trsta po 3 avr. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 avr., izven Trsta 6 avr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašje se računa po tarifi v poštu; za naslove z debelimi črkami se plačuje preost, kolikor obsega navadnih tisk. Poslana, osmrtice in javnozahvale, domači oglašje itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo ureditelju: ulica Caserma št. 13. Vse pisme mora biti frankovane, ker nefrankovane se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema odgovarjajoč uradnik: ulica Caserma št. 3, II. nadst. Odprište reklamacije se prete poštino.

„F. edinosti je moč“.

Radi dogodkov povodom volitev volilnih mož v Istri.

Interpelacija posl. Spinčića, dr. Laginja in tovarišev v seji poslanske zbornice dne 14. junija 1895.

Že leta sem se dogajajo po Istri sploh neverjetne stvari, sosebno po ob različnih volitvah.

Te stvari najbrže niso neznane ni visoki zbornici, ni visoki vladi. O tem govore več kot zadostno razni protesti, iz leta 1895 že in sosebno iz 1891., se strani hrvatskih volilcev iz občin okraja puljskega in poreškega, tako proti volitvam volilnih mož kolikor proti volitvam poslancev. Kot neovržen dokaz za to, pred kojim bi se morali ukloniti prijatelji in nasprotniki, imamo pred seboj poročilo legitimacijskega odseka z dne 1. junija 1891 o volitvi jednega poslanca v državni zbor, vršivši se dne 4. marca 1891 v okrajih Poreč, Pulj in Koper, ko je volilna komisija pri drugi volitvi, vršivši se istega dne, med drugim izključila nekoliko hrvatskih volilnih mož, koje je pri prvi volitvi pripustila k volitvi brez zadržka in koje je izključila pri drugi volitvi le zato, ker se je pri prvi volitvi pomotila v računih in jih ni izključila toliko, da bi bila dosegla večino za italijanskega kandidata in je bilo torej potrebno izključiti še nekoliko hrvatskih volilnih mož v dosego take večine.

Od onega časa so se baje voditelji italijanske stranke obvezali nasproti zastopnikom c. k. oblasti, da ne bodo več delali nikakih nezakonitosti pri volitvah poslancev, zato pa da so dobili polno svobodo za popostopanje pri volitvah volilnih mož.

Pustimo na strani vprašanje, da-li se je ta dogovor med voditelji italijanske stranke in zastopniki c. k. vlade sklenil formalno, ustmeno, ali pismeno; to pa je gotovo, da od tedaj ni bilo več čuti posebnih pritožeb glede na volitve poslancev samih, ter da imajo Italijani povsem svobodno roko pri prvotnih volitvah v onih občinah, v kojih gospodujejo oni. Oni delajo, kar hočejo, zastopniki c. k. vlade ne store ničesar proti temu, ali pravijo, da ne morejo ničesar storiti, ali celo izjavljajo čine zakonitimi, pri katerih so se dogodile velike nezakonitosti.

V oktobru 1891 bile so volilne liste različno falzifikovane; volilcev, zlasti v občinah Poreč, Vrsar okraja Poreškega, kakor znano pripadajočih hrvatski stranki, so izpustili iz listin, mož pa, ki nimajo volilne pravice, so vpisali v liste. Imena, priimki, paterniteta itd. ponarejeni; s tvrdkami se je postopalo različno v različnih občinah; v volilne liste kmetskih občin so vpisavali volilce, ki bi morali vršiti svoje volilne pravo v mestih. Skoro nemogoče je bilo popraviti volilne liste,

bodisi iz vzroka, da so falzifikovali iste, koje že minul rok za reklamovanje, ali pa zato, ker so reklamo odbili kar jednostavno in ker so se rešitve utokov glasile skoro jednako kakor rešitve reklame, ter so se dostavile iste pritožnikom nekoliko dni po dovršenih volitvah volilnih mož. Pozivnice k volitvam so bile falzifikovane, ker niso soglašale z volilnimi listami, in to pokvarjenje so porabili oni, ki so izdali povabila, kot vzrok, da dotičnika niso pripustili k volitvi. Med volitvijo volilnih mož samo bili so hrvatski volilci — in po listku volilnih mož je lahko spoznati volilce, kakor hitro pridejo k volitvi, ali pripadajo tej ali oni stranki — izključeni iz namišljenih, prav ničevnih, da, tudi zlobnih razlogov, tako n. pr., ker je bil priimek volilca, ali njegovega očeta ali njegovega brata itd. drugače pisan na povabilu in drugače na volilnih listah, ali ker je bil ta ali oni volilec pred 20, 30 leti kaznovan radi najmanjšega zločinstva. Na drugi strani pa so bili pripuščeni k glasovanju za italijansko listo: mestni volilci; namesto poklicanih, v volilno listo upisanih volilcev, v nekaterih slučajih tudi mrtvih, njih sinovi ali nečaki, jako pogosto mladoletni; mesto nedošlih volilcev drugi poljubni, takó, da so mnogi glasovali po dva-in tri- dá, jeden celo štirikrat. O vsem tem bi se bila lahko prepričala c. k. vlada iz dotičnih pritožeb in protestov, tako gledé volitev, vršivših se v tebruvarju-marcu, kakor tudi onih iz oktobra 1891, in pričakovati bi bili smeli, da se kaj takega ne boče godilo več pri sledečih volitvah pred očmi in pri sodelovanju organov c. k. vlade.

Toda precej jednako se je postopalo v aprilu 1895 v občinah omenjenega okraja Vizinada, Oprtalj, Vrsar in Poreč, dá, v marsikaterem oziru še hušje.

O tem naj govore dotične c. k. oblastim predložene pritožbe. (Dalje prih.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 21. junija 1895.

O položaju. Naš dunajski dopisnik nam piše večerajšnjega dne: Po dolgem motanju došlo je nekaj, čemur se ni nikdo nadejal, česar ni nikdo pričakoval. Še-le večeraj popoldne jelo se je o tem govoriti kot mogoče, a zvečer že je bilo znano kot pozitivno. Cesar je vsprejel ostavko ministerstva Windischgraetzovega ter imenoval novo ministerstvo. V tem ministerstvu sta ostala od prejšnjih ministrov le minister domobranstva Welsersheimb in poljski minister Javorski. Prvi je samo vojak in se malo peča s

Sedaj spuščajo most, sedaj gre nekdo na konoju preko njega. Sedaj se most zopet diže. Da, ni dvombe: Ivša ali Lacko prinaša mu vest, da je vse srečno prošlo. Sedaj mu objavi, kajti zapovedal je gospodar, kdorkoli pride, naj se takoj oglasi v spalnici.

Po hodniku so zacvenketale ostroge. Ha, to je koji glasnik! Zaškripala so vrata, razmaknole se zavese na vratih.

„Povej, kaj je?“ skočil je Stepko strastno proti vratom, a zavesa se je razmaknola in pred gospodarjem pokazal se je sin mu Pavel. Stepko je zatrepetal in vspel se.

„Jaz sem, gospod oče! Dober vam večer!“ pozdravil je sin mirno očeta.

„Ti?“

„Jaz, glavoj.“

„A kaj tebe semkaj nosi? Kaj je v Samoboru? Računi? Gospa Klara?“

„Računi z gospoj Klaroj gotovi so,“ odvrnil je Pavel britko. „Vsekakor so zame boljše izšli, nego za gospo Klaro.“

„Fantič, kako to misliš?“

„Jaz mislim, gospod oče, da sem mož

politiko. Windischgraetz je odstopil ob celjskem vprašanju, a ne radi tega vprašanja, ampak zato, ker ni mogel izpolniti svoje glavne naloge. Kot pravi pošteni in kavalir je prišel, takim se je izkazal in tak je tudi odšel. Takim možem je pri nas, kakor kaže, težko biti javnimi služabniki. On ni kriv, da je vse gnilo.

Od Njeg. Veličanstva dobil je veliki križ reda sv. Štefana. Ostavko ministra notranjih poslov, markiza Bacquehema, spremljajo besede, ki pričajo, da Nj. Veličanstvo ceni velike sposobnosti in delo njegovo. In izrečno pravi Njegovo Veličanstvo, da si pridržuje pravo, drugje ga porabiti v službi. Pri tem je mogoče misliti samo na mesto namestnika v Gradcu. Nekateri pak mislijo, da utegne postati bodoči ministerski predsednik, ko se ustanovi ministerstvo. Minister pravosodja grof Schönborn je dobil veliki križ Leopoldovega reda; ministri pl. Plener, grof Wurmbbrand in vit. Madejski dobili so vsi trije jednake redove, namreč rede železne krone I. vrste. Falkenhayn je bil odpuščen premilstnim priznanjem; o njem se je govorilo še poslednji hip, da ostane minister.

Novo ministerstvo je začasno, uradniško, ne parlamentarno, kojemu je naloga voditi državne posle, dokler se ne zasnuje parlamentarno ministerstvo. Slično je občinskemu odboru ali vladnim komisarjem v slučajih, ko se je razpustilo občinsko zastopstvo, samo da se tu zastopstvo ni razpustilo. To ministerstvo je potrebno za dozvolu stroškov, kajti nočejo, da bi se poslužili skrajnih sredstev.

V novem ministerstvu sta samo dva nova ministra, večino ministerstev bodo vodili najstarejši uradniki v njih.

Novoimenovani minister za notranje posle je dosedanji namestnik Dolnje Avstrije, grof Kielmansegg. Rodom je Hannoveranec, po veri protestant. To je prvi avstrijski minister za notranje stvari ki je protestant. V svojem službovanju, v Tirolu, Bukovini, Dolnji Avstriji, sosebno kot namestnik pokazal se je centralistom, najbližjim nemškim levicarjem, kar tudi naglašajo danes novine teh poslednjih, če tudi oprezno; slednjič se je tudi pokazal očitim nasprotnikom antisemitov. Toda ti-le se drže hladnokrvno. Ne vem, kako je pri duši članom konservativnega, katoliškega kluba, pa tudi poljskega, istotako katoliškega kluba. Njemu je poverjeno vodstvo ministerstva, a on boče vodil tudi posle ministrapredsednika. Vse je takorekoč v njegovih rokah. Značilno je, da je poleg njega imenovan samo še jeden minister in to minister financ v osebi najmlajšega dosedanjšega sekcijskega načelnika v ministerstvu financ, dra-

da sem plemič, a Klara je — sram me je označiti jo pravim imenom.“

„Mož! Mar si zbesnel?“

„Nisem, vaša milost! Poslali ste me, da napravim račun. Hoteli so mi račune pomešati, zlata kača se mi je ovijala okolo srca, a jaz sem jo prijel čisto desnicoj ter jo vrgel od sebe; sedaj je račun čist.“

„Nesrečni jezik, ti da si plemenito gospo —“

„Oprostite mi vaša milost. Iz pisma, katero ste bili pisali o meni gospoj Klari, razumel sem, da jo vaša milost visoko ceni. No menda so oči prevarile mojega gospoda očeta. Kar je nemškimi plačencem za zajutrek, ne more biti hrvaškemu velikašu za večerjo.“

„Grom in peklo!“ udaril je Stepko srdito nogoj; „človek, iztrgam ti kačji jezik!“

„Ne srdite se, gospod oče. Praščajte. Poštenje mi pravi, kako treba. Ali hvala Bogu, da sem za časa ostavil gospo Klaro, ter zaprečil veliko zlo, in obranil vaše ime.“

„Naše ime? Ti? Kako?“

Böhm-Bawerka. Mnogi si to tolmačijo tako, da Plener niti pozvan ne boče več, da bi vstopil v bodoče stalno ministerstvo, torej da je njegovo ministrovanje že dovršeno. Bogočastje in nauk boče upravljal sekcijski načelnik dr. Pittner, Poljak, pravosodje sekcijski načelnik vitez Krall-Krallenberg, trgovino sekcijski načelnik vitez Wittek. Pravijo, da so bili vsi ti ministri in voditelji imenovani na priporočilo svojih prednikov. S Kielmanseggom dobilo je ministerstvo nekako levičarsko lice. A tudi ostali ministri in voditelji se nagibljejo bolj na takozvano liberalno stranko.

Danes popoldne ob 3. uri je bila seja poslanske zbornice. (Glej vest o „državnem zboru“! Ur.)

Na poziv predsednika sešli so se takoj po seji zastopniki vseh klubov, da se sporazumejo o razpravah.

Klub neodvisnih hrvatskih in slovenskih poslancev podal je ob tej priliki sledečo pismeno izjavo: „Pričakujemo, da boče pri razpravi proračuna zajamčena popolna svoboda govora zastopnikom vseh dežel in narodov, in da se boče nova vlada, svobodna vsakoršnega upliva raznih strankarskih sméri, držala najstrože obatoječih zakonov, osobito temeljnega državnega zakona o splošnih pravicah državljanov ter da dá iste praktično izvesti, kjer še niso izvedeni. Pričakujemo tudi, da ukrene nova vlada, da se boče sosebno pri raznih predstoječih volitvah postopalo strogo nepristransko in zakonito. V tej predpostavi izjavljamo, da čemo stopiti v raspravo definitivnega proračuna za leto 1895.“

Približno toliko so se obvezali zastopniki vseh klubov v rečeni seji. Razprave proračuna hoče sosebno tudi mladočeska stranka, ker tako zahteva parlamentarizem. Dokler obstoji le-ta, treba ga čuvati, posebno pa treba omogočiti kritiko o upravi, naglašanje potreb narodov ter slučajev, ko so se kršili ali se niso vršili zakoni.

K večerajšnjemu poročilu o seji proračunskega odseka, v kateri so glasovali o celjskem vprašanju ter s tem razprli v zrak koalicijo in nje ministerstvo, piše nam naš dunajski dopisnik: Dovolite mi še nekoliko pripomb k večerajšnjemu poročilu: Italijansko-tirolski posl. Malfatti je naglasil, kakó je vlada dolžna brigati se za napredek vseh narodov, torej tudi slovenskega. Nič ne bi imel torej proti temu, ako se Slovencev južne Štajerske dá srednja šola v kakem slovenskem ali pretežno slovenskem mestu. Nikakor pa ni dovoliti take šole v Celju,

V tem trenutku kakor da se je zganila zavesa na vratih.

„Da, gospod oče. Na javnem potu, o belem dnevi navallili so vaši ljudje na dekle, da jo vgrabe razbojniškoj rokoj.“

Stepko je probedel od jeze, ošiuovši sina očesom, kakor kača svoj plen.

„Moji ljudje! — dekle? — a kaj?“ iztisnil je besen.

„Ivša in Lacko — navalila sta na Kru-pičevo Doro.“

„A ti — ti — si?“

„Jaz sem rešil dekle, a razbojnika dal sem po zakonu kraljevine obesiti.“

„O!“ zarohnel je Stepko in skočil, vzdignovši pesti proti sinu.

„Oče!“ odvrnil je Pavel od srca; „oče! Zaklinjam te pri Bogu, stoj! Moral sem moral; ker da me tudi ni gonila ljubezna vsemogočnoj siloj, silila me je čast naše hiše, katero bi ljudje bili vrgli v blato, ker bi svet rekal: dekle siloj grabe.“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

79

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„Do besa!“ zamrmal je srdito „čas se vlačí počasi, ko kljukasta baba, a njega še ni. Da bi vsaj znal, da-li mu je delo vspelo, da-li je dekle moje, ker lepa je ta zlatarska punica! Vse je v meni igralo, ko sem jo zapazil v Zagrebu po navodilu Čokolinovem. Da, moja mora biti, makar stalo deset kmetov. Ni neumen Pavel. A niso te črešnje za njega, ker bi utegnili biti več od šale, kakor je prevrtljiv. — Ha! Čuj! Evo Grge!“ vsklikol je Stepko, poskočivši, kakor da ga je strela udarila.

Trikrat se je oglašil molkli rog vratarjev v znamenje, da se nekdo bliža gradu. Stepko, kakor da je znova oživel. Kri mu je zaigrala v licu, a oči sijale ko strele. In stavil se je poslušati, sedeči na postelji. Čuj!

torej mestu, ki je „skoraj izključno nemško“. Rekel pa je to, da je mogel protestovati proti nemškim šolam v italijanskih mestih tirolskih. Za postavko je govoril posl. Romanček u k naglašivši razne potrebe galiških Rusov. Dr. Klaič je naglašal, da jeden del naroda hrvatskega v Dalmaciji še nima svoje srednje šole, Hrvatje istrski pa n' imajo nobene. Naprosil je vlado, da reši občino spletsko stroškov, ki jih ima ista za realnino poslopje. — Med poslancema Klunom in Mengerjem došlo je do nekaterih razjasnjenj. Poročevalec Beer je trdil — kakor sem vam že sporočil — da je levica bila vsikdar pravična drugim narodom (!!) ter da on ne boče glasoval proti celjski postavki iz kake mrznje do Slovencev, ampak iz čustvovanja nemškega, ki se čuti užaljeno po ustrojenju slovenskih vsoprednic v Celju.

Kako se je vršilo glasovanje, sem vam že sporočil. Naglasil sem tudi že, da je bilo to glasovanje zelo poučno za vse nas Slovence. Sedaj vemo, kje so protivniki vsemu, kar je slovenskega. Tudi nemški antisemitje ne bi bili na naši strani, kakor pravijo zato, ker tudi oni smatrajo južno Štajersko nemško zemljo ter se v tem pogledu malo ali nič ne razlikujejo od Nemcev, liberalcev in nacjonalcev.

Sosebno pa mi je naglasiti še enkrat veljavno dejstvo, da je bilo v koaliciji za predlog le 14 glasov in da bi bila padla celjska postavka, da niso glasovali za njo nekonalirani Slovani. Ako bi bili le Mladočehi sami glasovali proti, bilo bi 17 proti 17 glasom, a predsednik Rus bil bi odločil se svojim glasom proti postavki. In to bi bili mogli storiti Mladočehi se svojega opozicijalnega stališča. Glasuje za Celje glasovali so za ves proračun nanka in bogočastja. Toda premagali so svoje opozicijalno stališče iz ljubezni do svojih slovenskih bratov. S tem so dokazali, da ne oponirajo, ko gre za pravično stvar, in bodisi tudi naroda, kojega večina zastopnikov je često glasovala proti njim in njih narodu.

In tako je prestala dosedanja parlamentarna koalicijska po jednem letu in pol brezuspešnega dela. Žnjo in z istim uspehom tudi koalicijsko ministerstvo Windischgraeztovo.

Državni zbor. V večerajšnji seji poslanske zbornice se je predstavilo novo ministerstvo. Ministerski predsednik grof Kielmansegge je izjavil, da je novemu ministerstvu naloga voditi tekoče posle, dokler se ne ustanovi definitiven kabinet. Pred vsem treba zagotoviti rodni razvoj pri državni upravi; zato pa ministerstvo — katerega člani so uradniki — spoznava potrebo, da se dožene razprava o proračunu. Finančni minister predloži še danes začasen proračun do konca julija, da se tako pridobi potrebni čas za rešenje proračuna.

Poslanec dr. Herold je predlagal da je v prihodnji seji odpreti razpravo o izjavi Kielmanseggevi, toda zbornica je odklonila ta predlog.

Različne vesti.

Na jutranji občni pol. društva „Edinost“ opozarjamo se enkrat vse rodoljube, kajti obžalovati bi morali iskreno, ako bi videli mnogo taci, kojih — ni bilo! Na shodu bode predaval g. Fran Podgornik o „združevanju“.

Prevetlega biskupa Flappa opozarja „Naša Sloga“ na njegovo znano zatrdilo. „Nihil innovetur“ — da ne bode trpel nikakih novotarij. In vendar se dogajajo ravno v škofiji poreško-puljski važne novotarije — uničujejo se stara prava in stari običaji. V Kantanaru so se od nekaj do današnjih dni vršile vse cerkvene funkcije v slovenskem jeziku. Mesec dni sem se pa čita sv. maša v latinskem jeziku. Ali to naj bi že bilo. Kaj pa porečete, ako vam povemo; da se Marijina svečanost vrši v italijanskem jeziku. Italijanski jezik v cerkvah po — slovenskih selih! To je vendar kričea novotarija. Mar ne? Torej, prejasni biskupe: nihil innovetur!

Petindvajsetletnica „Naše Sloga“. Odbor je že razposlal vabila na to slavnost vsem hrvatsko-slovenskim noynim, čitalnicam, društvom in pojedinim odličnjakom. Odbora je došlo do sedaj prijaj iz Kranjske, Dalmacije in Istre. Za banket se je oglasiti najkasneje do 23. t. m., ker v zadnji hip ni mogoče urediti vsega.

Hrvatska zmaga. V Pienu, okr. Painskega, bile so te dni volitve za upravni odbor. Izbrani so bili soglasno vsi hrvatski kandidati. Naši narodni nasprotniki niso našli ni jednega samega privrženca, da si so manevrirali tudi tu — kakor nedavno v Plominu — pod slovensko zastavo. Kjer ne morejo zmagati v odprti pošteni bitki, pa si hočejo pomagati — sleparstvom. Ali naši zavedni občinarji niso hoteli niti na to zvičajno nastavljenno limanico. Zato pa: Živeli!

Imenovanja in premeščenja. Predsedništvo prizivnega sodišča v Trstu imenovalo je dnevnicaarja pri okr. sodišču v Kopru Alojzija Benignija kancelistom pri okr. sodišču v Motovunu, premestilo je kancelista-vodjo zemljiških knjig pri okr. sodišču v Buzetu, Frana Agačiča, k okr. sodišču v Koper; premestilo je kancelista vodjo zemljiških knjig pri okr. sodišču v Podgradu, Karla Bunca, na njegovo prošnjo k okr. sodišču v Komen in imenovalo dnevnicaarja Huga Vončina kancelistom pri okr. sodišču na Voloskem.

C. kr. namestnik kot predsednik finančnega ravnateljstva v Trstu imenoval je asistenta pri užitniskem uradu Emanuela Rothbarta in carinskega vežbenika Jakoba Rupla carinarskima asistentoma v IX. pl. razr., carinarskega vežbenika Julija Berceta pa kontrolnim asistentom v XI. pl. razredu.

Lokalna železnica Trst-Sežana. Mestni magistrat objavlja, da dne 1. julija t. l. posebna komisija pregleda prog, ki je iztaknena za lokalno železnico Trst-Sežana. Dotična komisija sestane se omenjenega dne ob 7. uri zjutraj na kraju ulice Commerciale. Ako ima kdo slučajno kaj ugovarjati proti namerovani prog, more svoje želje razložiti ustmeno omenjeni komisiji.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Ajdovščino z okolico vabi k javni veselici, katere bode v nedeljo dne 23. junija 1895. na dvorišču g. Fr. Bratine v Ajdovščini. Vspored: 1. Ipavec: „Domovini“, štiriglasni ženski zbor. 2. Nagovor. 3. Nedved: „Avstrija moja“, možki zbor. 4. Volarič: „Divja rožica“ dvošpev za sopran in alt. 5. Volarič: „Slovan na dan“, mešani zbor, sopran in alt solo. 6. Jaklič: „Pomladanska“, možki zbor in bariton. 7. „Sarafan“, ruska narodna. 8. „All right“ (oll rajt), veseloigra v enem dejanju. Česki spisal dr. Josip Štolba. Preložil Ivan Gornik. Vstopnina 20 kr.; sedež 30 kr. Z ozirom na to, da namerava podružnica postati pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metoda, se bodo preplačila hvaležno vsprejemala. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Opomba. Ako bilo vreme neugodno, se veselica prenese na 7. julija t. l. ODBOR.

Pevsko društvo „Slava“ pri sv. M. Magdalenki spodnji vabi na veliko veselico s plesom, katero priredi v nedeljo 23. junija 1895. na vrtu gostilne gosp. Jožefa Frankoviča pri sv. Ani s sodelovanjem tamburaškega zbora „Bralnega društva“ pri sv. Ivanu. Vspored: 1. Brajša: „Istrska koračnica“, godba. 2. Zajc: „Uboj“, zbor. 3. „Koračnica“, iz opere prodana nevesta, tamburaški zbor. 4. „Rado ide“, godba. 5. Zajc: „Putnica Nikola Jurišiča“, zbor. 6. V. Brož: „Ljubim te“, mazurka, tamb. zbor. 7. „Oj banovci“, godba. 8. „Najljepši osmospev. 9. J. Katkič: „Vienac hrvatskih pjesni“, tamburaški zbor. 10. Jenko: „Najprej“, godba. 11. „Oreh“, šaloigra v enem dejanju. 12. „Cesarska himna“, godba. 13. Odmor. 14. Ples. Ustopnina brezizjemno 30 nvč., pri plesu za moške 40, ženske 30, sedeži po 10 nvč. Začetek ob 6. uri zvečer, konec ob 2. uri zjutraj. Radodarnosti se ne stavljajo meje. K obilni udeležbi, vljudno vabi ODBOR.

Poberki. Od Sv. Križa Vipavskega nam prejejo: Smrtna kosa nam je pobrala pred kratkim krčmarja na pošti na Cesti, 85letnega brhkega starca Antona Berbuča, ki je bil dobro znan daleč na okoli. Dne 11. t. m. pa smo izročili materi zemlji telesne ostanke vikarja tukajšnjega kapucinskega samostana č. o. Hermenegilda Lebiča, rodom iz zelene Štajerske, v najljepših letih njega dobe. Njegova krepka postava je pač kazala, da doseže več kot 58 let. Služboval je v raznih krajih celó kot gvardijan. N. v. m. p.! — Sv. Križki pevci so obema zapeli nagrobnico.

Sa mostojno duhovnijsko bi radi

dosegli Lokavčani in V. Zabeljci. Oblastnijske niso temu nasprotne, a hočejo biti na čistem in gotovem poprej glede plačila. Kdor hoče kaj imeti — naj plača.

Solo podružnico so dovolile višje šolske oblasti za katastralno občino Dobravlje radi oddaljenosti, potokov, slabih poti in burje proti Sv. Križu.

Semenj v Sv. Križu dne 15. t. m. se je precej dobro obnesel; prignalo se je veliko in kaj lepe živine. Kupcev tudi ni manjkalo, kajti iz Gorice in Trsta so prišli mesarji ter odgnali veliko goved.

Letina kaže lepó. Češenj smo bili že pred sv. Vidom siti, če tudi smo jih precej predali. Zdaj je začela peti kosa po lepih travnikih, s katerih dobimo obile krme. Vinska trta — naš up in ponos — ravno ocveta v lepem vremenu, kar je zeló važno. Ako nam Bog ne pošlje kake nenavadne šibe v podobi toče ali viharja, imamo upanje, da bode letošnja trgatav boljša kot lanska, da se bode tu pa tam približevala predlanski. Dal dobri Bog!

Za ponesrečence v Ljubljani in okolici se je nabralo v župnijski cerkvi Sv. Križki pri 20 gld., dasiravno se je poprej pobiralo po hišah.

Sliši se, da bode kmalu pričela voziti pošta po vipavski dolini po dvakrat na dan. Ako se to uresniči, bodedo zadovoljni, kajti dosedanja zveza z Gorico je bila pomankljiva. — Kedaj pa dobimo železnico in kedaj se uravna Vipava, je še vedno le vprašanje časa, kateremu se posebno ne mudi, zato pa čakajmo!

Radi izgedov v Gologorici vršila se je te dni razprava pri okrožnem sodišču v Rovinju. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo našega poročila, kako je italijanska gospoda pazinska z godbo na čelu došla v Golorico. Rajala je, jedla, pila in plesala in slednjič jela peti irredentovsko-izdajalske pesmi, zasramovati naš jezik in našo národnost ter izzivati na vse mogoče načine, dokler ni prišlo do resnega spopada med užaljenim domačim ljudstvom in objestno gospodo. Posledica: nekoliko razbitih glav in polomljenih reber na obeh straneh in potem seveda sodna preiskava.

Dne 10. in 11. t. m. vršila se je torej razprava pred sodiščem v Rovinju. Vspeli pa jej je bil ta, da je bilo rešenih obtožbe 16 obtožencev; in sicer 13 naših in 3 pazinski meščani. Obsojen je bil jedini F. Rabar iz Gologorice na tri tedne zapora.

Državna pomoč Kranjski in Štajerski. Korespondenčni zavod javlja z Dunaja dne 20. t. m.: Vlada je predložila poslanski zbornici načrt zakona za pomoč onim krajem Kranjske in Štajerske, ki so trpeli vsled potresa. Ta načrt predlaga izplačanje 4 milijonov, od katerih naj se 3 milijoni vpišejo na račun tekočega leta.

Za Ljubljano. Čisti dolhodek veselice, ki se je vršila v mestnem parku na Dunaju ponesrečenim ljubljancem na korist, znaša 8700 gld.

Razkralj Milan zopet potrebuje denarja. Iz Pariza javljajo, da je razkralj Milan pri dirkah „Grand Prix“ v Parizu izgubil na stavi 300.000 frankov. Vsled tega hoče baje „Srbska banka“ v Belemgradu, katere ima menda preveč denarja, posoditi Milanu izlatno svoto proti primernim obrestim, da ne bode kalil srbskega imena na tujem.

Slovenska godba v Pragi — prepovedana. Kapelnik Pavle Pivarović priobčuje v Beligradskem „Malem Žurnalu“ v dopisu iz Prage, da ne sme s svojo godbo igrati na razstavi. Policijski komisar Janoušek mu je baje povedal, da je ruskim, srbskim in vsem drugim slovenskim godbam zabranjeno svirati v Pragi. (?)

Papirnatih goldinarjev potegnili so tekom maja meseca iz prometa 921.435. Ostalo jih je še v prometu 3.397.872.

Statistika tržaška. V tednu od 9. do 15. t. m. rodilo se je v tržaški občini 71 otrok (29 možkih in 42 ženskih); poleg teh bili so 4 mrtvorojeni. Umrlo je 84 oseb (36 možkih in 48 ženskih). V razmerju na število prebivalstva pride 27-16 mrličev na vsakih 1000 duš. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 4 slučajje dčvice, 9 sl. jetike, 20 slučajev vnetja sčpnihi organov in 1 slučaj kapi.

Otvorenje baltiškega prekopa vršilo se je po določenem programu: Ob 12. uri 38 min. pretrgala je jahta „Hohenzollern“ vrv,

ki je bila nategnena preko prekopa. Potem so sledile druge ladije po določenem redu. Oklopnica „Kaiser Wilhelm II.“, na kateri so bili nemški zavezni principi, zadela je na dno, na polovici pota. Poslali so ladije-remorkirke, katere so natezale 1 1/2 uro, dokler niso osvobodile oklopnice. Le-ta se je postavila prek kanala in tako zavirala pot drugim ladijam. — Francoski admiral Menard je priredil banket na oklopnici „Hoche“ v zahvalo na banketu, ki je bil dne 19. na nemški oklopnici „Bayern“ njemu v čast. Admiral Menard je napil cesarju Viljumu, predsedniku francoske republike in tovarišem mednarodnega brodograja.

Sodnijsko. Dne 25. februarja t. l. proti večeru sprla sta se iz neke gostilne v Rojanu prišedša 19letni vrtnar Fran Piščanec in pa kmet Alojzij Frljuga. Piščanec je v prepiru ranil svojega nasprotnika z nožem na licu. Predčerašnjem stal je pred tukajšnjim sodiščem, obtožen težkega telesnega poškodovalja. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece ječe.

Policijsko. Stražarji Sv. Ivan-Vrdeljskega komisarijata prijeli so po noči na večerj v ulici Rossetti 53letnega zidarja Josipa Chitterja iz Trsta, stanujočega v Miljah in ga zaprli zaradi postopanja. Chitter je stavil okr. sodišču na razpologo. — Trgovca s starinami v ulici delle Beccherie, Alberta Levija in Angela Navarra so zaprli, ker sta imela pred svojo prodajalnico izloženo podobo cesarske rodbine, na kateri je bila izrezana glava Nj. Veličanstvu. Trgovca trdida, da sta to podobo kupila v takem stanju.

Koledar. Danes (22.): Pavlin, škof; Ahacij, mučenec. — Jutri (23.): III. pobink. nedelja. Eerhard, škof. — V pondeljek (24.): Janez Krstnik (rojstvo). — Mlaj. — Solnce izide ob 4. uri 17 min., zatoní ob 7. uri 46 min. — Toplota večerj: ob 7. uri zjutraj 22.5 stop., ob 2. pop. 27 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 21. (Poslanska zbornica.) Finančni minister je predložil proračunski porovizorij za mesec julij.

Dunaj 21. Klub združene levice in Coroninjev klub sta sklenila podpirati sedanjo vlado pri reševanju tekočih poslov.

Dunaj 21. Večraj objavljeno Najvišje ročno pismo do ministerakega predsednika Kielmansegga bilo je nepopolno, ker je po pomoti v tiskarni manjkala v njem besedica „provizorično“. Zato je uradna „Wiener Zeitung“ danes vnovič objavila isto ročno pismo v popolnem besedilu.

Rendsburg 20. Ko je priplula mimo avstro-ogerske ladija „Trabant“ z nadvojvodo Karloim Štefanom na krovu, svirala je na obrežju nameščena godba avstrijsko himno. — Istotako je godba svirala francosko marzelezo, ko je plula mimo francoska ladija „Sureouf“.

Trgovinske brojavke.
Basilipetta. Pšenica za jeson 7.03—7.04
Pšenica za maj-juni 1896 6.98 do 7.— Oves za jeson 5.73—5.75 Ri za jeson 5.83 5.85 Koruza za maj-juni 6.10—6.12, za juli-avgust 6.14—6.16
Pšenica nova od 78 kil. f. 7.15—7.20 od 79 kil. f. 7.20—7.25, od 80 kil. f. 7.25—7.30, od 81 kil. f. 7.30—7.35, od 82 kil. f. 7.35—7.40.
Ječmen 6.65—6.90; proso 6.50—6.50 ri nova 6.25—6.30.
Trg vedno mlačan, vendar so ostale cene od pšenice in riá nespremenjene, med tem sta koruza za 12—17 né. (3%), in oves za 10 nvč. padla. Prodaja od pšenice 10000 met. st. Ri brez kupcev. Vreme: dež.

Praga. Nerazfirani sladkor za juni f. 12.62 1/2, nova letina 13.15, mlačan.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 28 50 39.— Juni sept. f. 29.— 29.50 Concessé 29.25.— Četvrtini 30.25.— V glavah (sodih) 30.50.— Mlačan.
Havre. Kava Santos good average za juni 92.75 za oktober 90.25, mlačan.
Hamburg. Santos good average za juni 7 septembar 74.25 december 72.25, mirno.

Dunajska borza 21. junija.
1895

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.35	101.25
„ „ „ v srebru	101.35	101.25
Avstrijska renta v zlatu	123.20	123.05
„ „ „ v krouah	101.50	101.50
Kreditno akcije	407.50	402.10
London 10 let.	121.25	121.25
Napoleoni	9.82	9.82 1/2
20 mark	11.87	11.86
100 italj. lir	46.02	46.05

JAKOB STRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti veliki vojarni).
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrsta angloška
kolesa (bicykle)
Zustopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt in „Victoria Cycle Works“ Wolverhampton Anglesko.
Kolesa „Adler“ so svetovno znana in se rabijo v nemški vojski.
Jamci se za vsako kolo 12 mesecev; kdor no zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje.